

NAPREJ!

Vse za napredek slovenskega ljudstva!

Časopis «NAPREJ!» izhaja dvakrat mesečno, in sicer 4. in 18. — Uredništvo, administracija in ekspedicija je v Ljubljani, Selenburgova ul. 6/II. — Vse denarne pošiljatve je pošiljati na naslov: «Delavska tiskovna družba v Ljubljani, r. z. z o. z.» — Vse dopise in spise na uredništvo. — Naročnina za celo leto: K 2'50, za 1/2 leta K 1'25, v Nemčijo K 3'—, v Ameriko K 4'60. — Posamezne številke 8 vin.

Proti obstrukciji v državnem zboru.

Jugoslovanska soc. demokracija je že privedla proti obstrukciji v državnem zboru celo vrsto shodov, tako v Ljubljani, Šiški, na Glincah (por. sodr. E. Kristan) v Trziču (por. sodr. Tokan) v Idriji in na Jesenicah (por. sodr. A. Kristan) ter v Hrastniku (por. sodr. M. Čobal). Na vseh so govorniki ostro protestirali proti nečuvnemu počenjanju obstrukcionistov. Povsod pa se je sprejela sledeča resolucija:

Ljudski shod z ogorčenjem obsoja brezvestno obstrukcijo slovenskih klerikalcev in čeških agrarcev, ki je dala Bienertovi vladi ugodno priliko za zaključenje državnega zbora v trenutku, ko je imela nujne ljudske potrebe parlamentarno rešiti, ter protestira proti ravnanju vlade, ki postavlja svoj obstanek nad najvitalnejše interese delavnega ljudstva.

Shod izreka, da je počenjanje S. L. S. slovenskemu narodu, po svoji ogromni večini proletaričnemu, škodljivo ter odbija z vso odločnostjo klerikalne deklamacije o svojem slovenstvu in slovanstvu kot politično hinavščino, izmišljeno, da bi se nezadostno izobrazeno in indiferentno ljudstvo preslepilo o pravih namenih klerikalne stranke.

Shod konstatira, da je agrarno stremljenje po trajnem podraženju najnujnejših živil pogubno za slovenski narod, čigar ogromna večina je prisiljena, kupovati hrano, pa je torej ob sedanjih neznošnih draginjah obsojena na lakoto.

Shod zahteva, da se čimprej skliče državni zbor in da se mu predlože vsi načrti in predlogi socialnega značaja, ki bi se bili lahko rešili ali pa vsaj pospešili v zadnjem zasedanju in ki bi lahko ublažili vladajočo draginjo ter deloma izboljšali položaj delavskega razreda. Shod pričakuje od vlade, da porabi ves svoj vpliv pri ogrski vladi za trgovinske pogodbe z balkanskimi državami v prid delavnemu in konzumujočemu ljudstvu ter za odpravo žitne carine.

Od slovenskih poslancev brez razlike stranke zahteva shod, da se spomnijo svojih dolžnosti, ki jim jih nalagajo mandati, pridobljeni od širokih plasti ljudskih volilcev, ne pa od kapitalističnih in agrarnih privilegirancev, da toraj vodijo politiko, ki omogoči širokim plastem prebivalstva boljše gospodarstvo in socialno življenje brez ozira na egoistične, protiljudske zahteve nenasitnih velekapitalistov in veleagrarcev.

Glede na narodno vprašanje obsoja shod vse lokalne krparije, ki bolj podpihujejo šovinizem, nego da bi ga odpravljale, in zahteva zakon, ki reši vprašanje za celo državo in za vse narode sočasno in popolnoma enakih demokratičnih načelih v zmislu narodne avtonomije. Shod pa tudi zahteva, da se vpelje splošna in enaka volilna pravica tudi za deželne zbornice in za občinske zastope, kjer je delavsko ljudstvo večinoma še zdaj politično in gospodarsko brezpravno.

Člani shoda se zavezujejo, da bodo vsak v svojem krogu z vso močjo delovali, da spozna ljudstvo položaj in prave vzroke svoje bede ter

neumorno agitirali za socialno demokracijo, edino v resnici ljudsko, interese izkoriščanih delavnih razredov zastopajočo stranko. — Mislimo, da se je na ta način v vsakem oziru prav odgovorilo na izzivajoče počenje klerikalcev in ž njimi združenih agrarcev.

Delavstvu Ljubljane in okolice na znanje!

Strokovne organizacije v Ljubljani prirede v nedeljo, dne 22. avgusta 1909 pri Jelačnu (prej Traun) na Glincah (ob Tržaški cesti) veliko ljudsko veselico ljubljanskih strokovnih organizacij pod naslovom «ljudski prater». Koncentrira orkester Slovenske Filharmonije. Iz posebne prijaznosti sodeluje tudi zbor Slov. del. pevskega društva «Slavec» v Ljubljani. Na plesišču bo posebna godba. Velik senčnat vrt. Prostora je za 8000 oseb. Cene jedilom in pijači bodo navadne. Začetek ob 4 uri popoldan. Vstopnina 20 vin. Otroci do 14. leta prosti. Vstopnice je dobiti pri Strokovnem tajnistvu, Šelenburgova ulica 6, II. nadstr., v konsumanih prodajalnah na Glincah, v Vodmatu in Siski ter pri vseh strokovnih organizacijah in njih zaupnikih. Ker je čisti dohodek namenjen izpopolnitvi delavske knjižnice in čitalnice, se preplačila hvaležno sprejemajo.

Izveček iz sporeda, ki je nad vse zanimljiv, je: Za odrasle: Srečolov, streljanje na dobitke, ameriški brivec (velekomično, obrije 5 oseb naenkrat), telefon, električni kolovrat, javna tehtnica, panorama, brzo-fotograf, črni umetnik, svetovni telovadec, vedeževalec (govoreča človeška glava brez trupla, velezabavno), v salonu ples. Za mladino: Dirka v vrečah za dobitke, slepi strelci (na dobitke), vrtiljak, spuščanje Zeppelinovega zrakoplova (naraven posnetek), Gašperčkov gledališče in drugega več. Za mir in red bo skrbel praterski župan s pisarjem in pandurji. Na zabavišču bo postavljen bufaj ter posebni šotori za črno kavo, sladoled, pecivo i. dr. Zvečer razsvetljava, spuščanje raket in zažiganje umetnega ognja. Mnogostevilni odbor si skrbno prizadeva, da bo zabava res ljudska in neprisljuna ter ceno. Vstopnice je nositi vidno pripete; v nasprotnem slučaju je nabaviti drugo vstopnico. Ker je pričakovati velikega obiska, naj si vsak nabavi vstopnico že prej, oziroma naj ima pri blagajni že pripravljeno vstop-

nino, da ne bo nepotrebne zamude. V slučaju slabega vremena se preloži veselica na poznejši čas, ki se pravočasno naznani. Vse delavstvo in prijatelje delavstva vabi k najobilnejši udeležbi

Združeni odbor.

LISTEK.

Tajnosti španske inkvizicije.

Spisal M. V. de Fereal.

16. nadaljevanje.

Apostelj je pričakoval manj udano bolest. Ne glede na njegovo poznanje človeškega srca, ni uvidel, da strašen in nepričakovan udarec dušo tako omoti, da jej preostane le še moč prenašanja. Zadeta v tem, kar jej je bilo najdražje, zadeta od inkvizicije, te grozne mučilke, neizprosnejše od pekla, pobita od strašne misli, da zanjo ni nobene pomoči več, Dolores ni imela moči, da bi tarnala. Mogla je le vzdihniti enako Jezusu: „Moj bog, odvzemi ta kelih od mene!“

Apostelj ni govoril; v tem strašnem trenutku bi bila vsaka beseda odveč. Prijel jo je nalahno za roko, jo je vzel pod pazduho ter se napotil proti domu, vodeč jo kakor plahega otroka. Deklica se ni niti ozrla, da bi poslednjič videla svoj dom. Povesila je glavo ter nemo sledila menihu.

Komaj pa sta napravila par korakov, ko v temi naletita na dva moža, boreča se z meči v srditem dvoboju.

Dolores je takoj spoznala enega, za hip se jej povrne zavest ter zakriči: „Estevan!“

„Dolores!“ zadonel je sočasno vik z druge strani, tako neodoljiva je privlačna sila, magnetični tok, ki spaja dve ljubeči se duši.

Dolores potegne Estevana za seboj.

Boj je za hip ponehal: roke družega bojovníka, oblečenega v obleko članov Gardunije, se je oklepala neka mlada ženska, kakor da je hotela izprositi milosti, katero jej je ta očitno odrekel.

„Rečem ti, da ne morem!“ zakliče v hipu mož z močnim, toda pritajenim glasom; „obljubil sem, da ga umorim, in umreti mora!“

Pri teh besedah apostelj pristopi k neznančema. Mlada ženska je takoj spoznala meniha. Ne da je izpustila neznančev roko, se vrže aposteljnu pred noge ter ga zaprosi: „O, gospod,

zaprečite Manofinu, da ne umori tega mladega moža! Ali morda nimamo že dovolj umorov na vesti?"

„Manofina,“ izpregovori menih, ki je poznal vse te ljudi po imenu, „Manofina, kdo ti je velel ta umor?"

„Bratovščina Gardunije, kateri pripadam z dušo in telesom. Moj poklic je, da krščujem in omračujem, kakor je Vaš, da izpovedujete in propovedujete.“

„Pustite me torej, da izvršim svojo nalogo in ne izgubim denarja, ki se mi ga izplača za to.“

„Manofina,“ nadaljuje menih, „veruješ-li v Jezusa Kristusa?"

Pri imenovanju tega svetega imena povesti ropar glavo.

„Brez dvombe, prečastiti gospod,“ zajeclja bravo. „Dober katoličan sem in zato hočem, da izpolnim svojo nalogo. Držati moram besedo; kajti obljubil sem, da umorim in umoriti moram.“

„Kdor prime za meč, bo z mečem končan!“ nadaljuje menih. — „Manofina, resnično ti povem, posel, ki ga opravljaš, je krvav posel, in Jezus ima stud nad krvjo.“

„Toda če se odrečem temu delu, oče moj, potem bi me inkvizicija držala kakor krivoverca, ali pa bi me prisilila, da pobegnem iz Španije, kakor sili tudi uboge Mavreske, ki na tisoče ostavljajo Seviljo. Kaj naj se potem zgodi s to žensko, ki je moja in za katero mi je skrbeti?"

„Ne gre zato!“ zakliče serena, ginjena od pohlevnih besed aposteljniovih. „Boljše je, da umreva, kakor pa da tako životariva!“

„In bratovščina!“ seže vmes bravo, „ali naj jo ostavim kar tako?"

„Nikakor ne.“ Zavrne ga menih, ki je bil preveč prevdaren, da bi pričakoval, da bo surovež opustil v hipu vse navade svojega življenja. „Ni treba, da zapustiš gardunijo; ker pa eno dobro delo maščuje več zločinov, si boš v bodoče prizadeval, da rešiš žrtve inkvizicije.“

„Potemtakem bom sleparil!“ odvrne bravo, prevzet neke posebne poštenosti in viteške zvestobe napram redovnim pravilom.

„Namen stori vse,“ ga zavrne menih. „Ali ne boš imel namena, da delaš dobro? Mar ne boš v resnici samo dobro delal?"

Apostelj, zvesti zagovornik evangelijev, je povdarjal te besede le prisiljeno; in če so bile kdaj upravičene, so bile v tem trenutku, ko je

služabnik božji zbral ves svoj dar zgovernosti, da ž njim pri enem samem človeku prepreči neštevilne zločine.

Bravo ga je poslušal z vsem spoštovanjem, toda še vedno ga je moril dvom.

„In, oče moj,“ ojači se konečno, „ali bi me odvezali nezvestobe napram bratovščini? Za to cenno bi storil vse, kar zahtevate; kajti potem bi bili vi odgovorni za zveličanje moje duše, ki ne more biti nikjer drugod boljše shranjena, kakor v Vaših rokah.“

„Blagoslovil bi te, kolikokrat bi rešil kako žrtev, in odvežem te že sedaj vseh umorov, ki jih ne boš izvršil. Pojdi v miru, sin moj, in bog naj te spremlja po tvojih potih.“

Pri teh besedah se spusti bravo ob strani sirene aposteljnu k nogam, in glavi obeh se sklonita pod njegovima rokama, ki jih je blagoslavljajoč položil nanju.

„Odvezal naju je,“ zašepeta potihem serena, ko je zopet vstala.

In ciganka, vzgojena kot ptica v gozdu, brez vodnika, živeča samo nagonom svoje divje naravi, je vztrepetala v čistem verskem vznemirjenju; ugledala je v ljubezni nebo, sprejela blagoslov najčistejših občutkov duše.

Dalje prih.

ZMES.

Noče v paradiz. V Ročestru na Angleškem se je obrnil ondotni škof, ko je bolehal, na svojega zdravnika s prošnjo, naj mu ta svetuje, kaj naj stori. Zdravnik ga pomenljivo pogleda in mu reče: «Vi morate, če hočete ozdraviti, odpotovati v južne kraje, v Afriko.» — «O,» vsklikne škof, «to je nemogoče, ker imam prav sedaj izredno mnogo opravila.» — «Ako je tako,» mu odvrne zdravnik, «potem izberite, kar Vam bolj ugaja, ali v Afriko, ali v paradiz — to je umreti.» — «Moj Bog,» vzdihne škof, «raje pojdem v Afriko.»

Konsumno društvo za Ljubljano in okolico se razvija kljub nasprotovanju najrazličnejših neprijateljev kar najlepše. Promet je vsak dan večji. Novi člani nepristano pristopajo. Tista nezaupnost, ki je navdajala ljubljansko delavstvo ob ustanovitvi, polagoma izginja. Seveda bo še treba obilega dela, da se vse uredi tako, da ne bo nobene pritožbe več. Upravni odbor se trudi, kalikor mu je le v danih razmerah mogoče — seve nankrat se vsega napraviti ne da. Vendar nadejati se je, da se upanja ustanoviteljev ne bodo izjalo-

vila, temveč da bo res «Konsumno društvo za Ljubljano in okolico» tista trdnjava delavstva v Ljubljani, kakršne je dandanes proletarijatu povsod potreba. Zato pa pomagajmo tudi vsi drugi, da priložimo vsak kamenček k neki zgradbi, ki se gradi. Na delo tedaj!

V dobi klerikalizma. V časih, ko raste zlasti pri nas na Slovenskem greben klerikalizmu, ne bo odveč, če opozorimo znova naše čitatelje na lepo brošuro, ki jo je izdala „Delavska tiskovna družba“ v Ljubljani pod imenom „V dobi klerikalizma“.

Nov škandal na Ruskem. Gnjusna afera Azev je celi Evropi še v živem spominu in že zopet je odkril ruski revolucionar Burcev, da je Landesen, ravnatelj ruske tajne policije pri ruskem poslaništvu v Parizu, bivši lopov in oni Heckelman, ki je bil radi provzročene nega dinamičnega atentata obsojen na pet let težke ječe. Stara resnica, da so ruski policijski uradniki večinoma sami bivši hudodelci, se je zopet potrdila.

Na „Delavsko tiskovno družbo“ v Ljubljani opozarjamo znova vse naše čitatelje. Član družbe pa postane vsakdo, kdor plača 1 K pristopnine ter plača bodisi naenkrat bodisi v obrokih 25 K deleža. — Družbine namene pospešuje, lahko vsakdo, kdor širi brošure in knjige, ki izhajajo, oziroma so že izšle v družbini zalozi. Na delo, sodrugi, za družbo!

Tajnosti španske inkvizicije. Kdor se zanima za ta roman in želi morebiti razširjati posamezne zvezke med somišljeniki, ta naj se oglasi pri „Delavski tiskovni družbi“ v Ljubljani, bodisi, pismeno ali ustmeno.

Drago maščevanje. Zveza delodajalcev mizarske stroke v Monakovem je na ukaz svoje centrale v Berlinu izprla 767 mizarskih pomočnikov zavoljo tega, ker so ti praznovali 1. majnik. Toda napravili so račun brez krčmarja! Mizarski pomočniki imajo namreč z delodajalci sklenjeno pogodbo, glasom katere jim je zajamčen 1. majnik kot praznik. Na podlagi te pogodbe so vložili pomočniki zoper delodajalce pri tamošnjem obrtnem sodišču tožbo radi kršenja pogodbe. Sodišče je tudi res, z ozirom na obstoječo pogodbo delodajalce obsodilo radi kršenja delovne pogodbe na povrnitev vse škode, ki so jo imeli pomočniki vsled izprtije. Morali so plačati nič manj kot

12.000 mark. To seveda ni bilo pri nas v Avstriji, temveč na Bavarskem.

O socialno-demokratskih tolovajstvih v Barceloni tarna „Slovenec“ v Ljubljani. Mi bi morali biti pravzaprav ponosni na to. Po „Slovenčevem“ pisanju bi morala biti cela revolucija na Španskem izključno delo socialne demokracije in če bi bila naša stranka tam res že tako izredno močna, bi nas moralo to prav izredno veseliti. Ampak če bi se zdaj bahali, bi bili tembolj zmanjšani pozneje, ko se bo izkazala vsa resnica, pa smo zato rajši že od začetka skromni. Socialno demokracija je na Španskem pač vpriporila protestno stavko proti vojni, a zaslugo za oboroženo revolucijo mora skromno odklanjati. Sicer pa bi tako imenitni zgodovinarji, kakršni so „Slovenčevci“, že lahko vedeli, da pride na Španskem tudi brez socialnih demokratov prav lahko do revolucije in če naskoči razdraženo ljudstvo posebno rado samostane, se tudi ne bi smeli čuditi tako ekscelentni historičarji. Navada je že od nekdanj ta, da zadene ljudska jeza v revoluciji najprej in najmočneje tistega, ki je prizadejal narodu največ hudega. Španskemu ljudstvu pa je marsikdo pil kri, toda tako vztrajno, tako dolgo, tako brezsrčno nihče ne kakor popi in fratri. Sedanja španska dogodki so pravzaprav tudi mene tekel fares našim klerikalcem. Ali so zato tako besni nad špansko revolucijo? — Našim čitateljem razjasnuje razmere na Španskem spis, ki ga priobčujemo pod naslovom „Španska inkvizicija.“

Delavsko gibanje na južni železnici. V Ljubljani je bil 1. avgusta dopoldne shod stavbenih delavcev južne železnice od Maribora do Trsta, katerega se je udeležilo 360 odposlancev. Centralo železničarske organizacije je zastopal sodrug Somitsch, iz Trsta pa je bil navzoč tajnik sodrug Kopač. Za strokovno komisijo v Ljubljani se je shoda udeležil sodrug Anton Kristan. Pokazalo se je, da je položaj vsled trmoglavosti stavbnega ravnateljstva zelo napet. V debati se je oglasilo tudi mnogo zunanjih delegatov, ki so poročali, kako razburjeni so tovariši, ker se ravnateljstvo prav nič ne ozira na njihove zahteve. Sklenilo se je, poslati 15 člansko deputacijo, v kateri so zastopani vsi odseki, k stavbinskemu ravnatelju Pichlerju, med tem pa se ima med delavci izvesti splošno glasovanje o taktiki. Odposlanci na shodu so se soglasno izrekli za stavko, ako bi ravnateljstvo ostalo na

dosedanem stališču. Ako bi gospod Pichler odklonil deputacijo, se ima to takoj brzojavno naznaniti zaupnikom vseh odsekov, in če med tem tričetrtinska večina delavcev v tem zmislu glasuje, se tedaj nemudoma ustavi delo. Deputacija se je izvolila in se odpelje na Dunaj, čim jo obvesti centrala, kar se zgodi v par dneh.

Osobje Katoliške tiskarne v Zagrebu stavka že več tednov. Kdo bi si to mislil, da so celo katoliški „namestniki božji“ zmožni, da povzročijo štrajk! Ja, ja — kapitalisti so povsod enaki, delavcu privoščijo samo toliko, kolikor morajo.

Na Švedskem je vzbuknila generalna stavka delavcev radi krutega nastopanja nenasitih kapitalistov. Delo počiva skoro povsod v mestih, trgih in vaseh. Draginja narašča, živila so dosegla grozne cene. Tujskega prometa sploh ni. Simpatije prebivalstva so na strani delavcev. Gre se v stavki zato, da bodo kapitalisti prisiljeni rešpektirati delavce in ne kar preko njih glav diktirati cene njihovemu delu.

Španska država ima tudi hude čase. Zapletla se je v oster konflikt z Maročani. Doma je nastala revolucija, ki je zlasti v Barceloni divjala in je bilo mnogo mrtvih in ranjenih.

Iz idrijskega okraja.

Klerikalna hlinavščina. Klerikalci so sklepali na Gostinčarjevem shodu pri Didiču, da naprosijo Gostinčarja, da se zavzame pri merodajnih oblastih za razširjenje dekliške ljudske šole v 8. razredu. «Slovenec» št. 166 pa hvali v idrijskih novicah ustanovitev Ursulinskega samostana v Idriji in pravi: «Ker je med uršulinkami, tu nastavljenimi, tudi članica, ki je izprašana za meščanske šole, bode se za silo lahko poskrbelo tudi 8. razred, ako ga ne otvoro na rudarski ljudski šoli.» Tako torej znajo klerikalci svojim marijonetam posredovati pesek v oči; ako se pa kdo predrzne povedati resnico, pa rjove ta zaslepljena druhal kakor zbesnela.

Javna varnost. Pri nas vladajo glede na varnost take razmere, da je javna kritika neizogibna. Oblasti, ki bi imele dolžnost, skrbeti za red in ki so še preveč urne, če se jim zdi potrebno nastopati proti proletarcem, kar ne morejo priti z mesta v drugih slučajih, kjer bi bilo oblastveno zanimanje prav potrebno. Minulo je že nekoliko tednov, kar se je ponesrečila hčerka knjigoveza F. Gumburka in je dobila tako močne poškodbe, da bo prav težko okrevala. Vest o nesreči se je tako

raznesla po vsem mestu, a dasi Idrija še ni tako velika kakor London, se vendar zdi, da ni prišel dogodek še nobenemu uradnemu organu do ušes; saj nihče ne ve, da bi se bilo že kaj preiskavalo in da bi se bila kakšna oblast zanimala za vzrok nesreče. Deklica je padla 4 metre globoko z mostovža, ker se je vlomila lestva, s katero je bil mostovž obit. Menimo, da ni vseeno, če se ponesreči človek ali žaba. Če je človeško življenje več vredno od mačjega, mora biti tudi poskrbljeno za varnost tega življenja; in če kličejo ubogega delavca na odgovornost radi brezpomembne malenkosti, se sme zahtevati, da se pokliče na odgovornost tudi tisti, ki zakrivi človeško nezgodo. Ako bi bil padel otrok bogataša ali veljaka štiri metre globoko, bi bil gotovo že ves aparat pokoncu in najbrže bi bil krivec že davno dognan. Da bi bila kazen neizogibna, je pa tudi gotovo. Ker je pa nesreča doletela priprostega človeka, se nič ne mudi popravljati, naj tudi razpada hiša. Upamo, da bodo te vrstice zalegle, da se vsaj sedaj zgodi, kar bi se moralo že davno zgoditi.

Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Idrija izreka svojo najtoplejšo zahvalo vsem, ki so pripomogli, da se je javna tombola, vršča se dne 18. julija t. l., sijajno obnesla in dala društvu nad 1050 K čistega dobička. Imenoma zahvaljujemo: c. kr. rudniško ravnateljstvo, ki je dalo brezplačno napraviti oder, dalje delavsko bralno društvo, ki nam je dalo brezplačno na razpolago potrebne prispevke, potem posebej za to poslujoči odsek, in sicer: gospodični c. kr. učiteljici Rupnik in Souvan ter gospode: c. kr. sodnega oficijala Balt. Bählerja, realčnega profesorja Matija Pirca in zlasti c. kr. učitelja Avgusta Šabca, ki je s svojim spretnim aranžma največ pripomogel k sijajnemu vspehu, ter končno zastopnika c. kr. finančne straže gospoda Pavla Strausa, ki je brezplačno nadzoroval prireditve.

Rokodelski pomočniki v Idriji prirede dne 22. avgusta veselico pri g. Matevžu Moravcu v Idriji. Pri veselici sodeluje sl. «Godbeno društvo». Spored: srečkanje, šaljiva pošta in ples. Vstopnina k veselici 20 vin. za osebo. Čisti prebitok je namenjen obrtniški bolniški blagajni. Prosimo slavna društva, da se ozirajo pri določitvi dneva svojih prireditev na našo veselico. Prireditelji.

Shod proti obstrukciji v državnem zboru se je vršil v Idriji 17. avgusta zvečer pri Črnem

orlu. Poročal je sodr. Anton Kristan, ki je obrazložil natanko hudobno počenjanje čeških agrarcev in Šušteršičijancev [v drž. zboru. Predložena resolucija se je enoglasno sprejela. ¶¶

Rudarski shod. V nedeljo, 10. avgusta dopoldne je zborovala podružnica Idrija Unije rudarjev avstrijskih, razpravljajoč o izpremenbi pravil, katero predlaga Unijsko načelstvo. Po referatu sodr. Ivana Strausa, so se sprejeli predlogi, naj ostane II. razred pri 30 vin., III. razred pri 15 vin. ter naj se za slovenske rudarje izdaja slovensko pisani strokovno-rudarski list. Natančnejše o tem je poročal že „Rdeči Prapor“. — Sodr. Anton Kristan je pojasnil razne interne reči ter povedal, zakaj je dr. Teleky v Idriji — namreč, da preišče vpliv živega srebra na delavce in njih zdravje.

Dr. Teleky iz Dunaja, praktični zdravnik ter docent na dunajski univerzi za socialno medicino je bival teden dni v Idriji, preiskavajoč zdravje idrijskih rudarjev, zlasti onih, ki trpijo, oziroma so trpeli na boleznih, izvirajočih od dela v žgalnici in v rudniku.

Iz Tržiča.

V nedeljo, dne 8. avgusta, smo imeli pri nas dokaj dobro obiskan javni ljudski shod. Na shodu, ki se je vršil popoldan v gostilni pri Pelerju, je poročal sodrug Tokan iz Ljubljane. V poldrugo uro trajajočem govoru je temeljito raziskal snov dnevnega reda, ki se je glasil: „Vzroki in posledice obstrukcije v državnem zboru“. Posebno so nas zanimala izvajanja o pooblastilnih zakonih glede trgovinskih pogodb, ker smo seznali, da se imamo zahvaliti edinole klerikalcem za sedanjo krizo posebno v tekstilni in usnjarski industriji, kar prav bitko občutimo. Tudi vprašanje malega slovenskega kmeta, ki se tako rado meče v en lonec s takozvanimi agrarci, je govornik poljudno razjasnil ter dokazal, da imata delavec in mali kmet skoro ene in iste interese. Seveda je prišlo tudi na vrsto zavarovanje delavcev za starost in onemoglost, kar res krvavo potrebujemo, a nam ga klerikalci ne privoščijo, ker bi morali klerikalne vodilne kapacitete vsled tega, ker so sami veliki posestniki — agrarci in podjetniki — poseči v svoj, nikdar polni mošnjiček. Sploh je sodrug Tokan govoril vsem nazvočim iz srca, za kar so mu burno odobraval. K koncu je še sodrug Kisovec iz Ljubljane

podal v kratkih potezih poročilo o zadnjem občnem zboru „državnega čevljarkega društva“. Tržiški prijatelji, delavci! Zadnji shod nas je poučil, da je strokovna organizacija tista podlaga in tisto sredstvo, s katerim so si delavci drugih krajev že znatno izboljšali svoj življenski položaj. Napnimo tudi mi vse moči, da sezidamo naše strokovne organizacije tako, kakor je to potreba in kakor to naši interesi zahtevajo. V složnosti in enoti je moč!

Za naš „Naprej!“ Časopisje je velemoč! Kamor ne pride najmarljivejši agitator, tja poletiš časnik. Časopis govori vedno k vsakemu, povsod in ob vsakem času. Zato je ena največjih dolžnosti, ki jih ima vsak strankin pristaš, namreč da širi strankin tisk. Naš „Naprej!“ bi se moral še vse drugače razširiti, nego je razširjen — nobene delavske koč, nobene delavske družine bi ne smelo biti, kamor bi ne zahajal naš „Naprej!“

Z Jesenic.

Taktika naših klerikalcev se v najjasnejši luči spozna v „Naši Moči“ z dne 23. julija. Kako skrbijo falotje za blagor delavstva z ozirom na bratovsko skladnico. V dopisu nesramno podtikajo vse mogoče g. računovodju in namestniku načelstva bratovske skladnice. Iz vsega zlobnega dopisa je spoznati, češ, kakor bi g. Pongratz jemal denar iz blagajne brat. sklad. in ga dajal raznim društvom. Kmalu na to pa pišejo prošnjo za delavske potrebe in razne izpremembe pri brat. skladnici. Najprej ga obrekujejo in infamno podtikajo, potem pa vložijo prošnjo na ravnoistega gospoda. — Po našem mnenju so delavske zadeve na sploh preresne, da bi se jih reševalo s podtikanjem in sumničenjem. Če je kaj gnjilega, »a dan z dokazi! Ni pa moško tako postopanje, kot se ga vidi v „Naši Moči“.

Konsumno društvo za Jesenice in okolico je že ustanovljeno. Sodrugi, na delo! Več prihodnjič.

Na Jesenice. Sodr. Pavel Groznik prosi, da vsi oni, ki so pri njem naročili list „Naprej!“ ter ga plačali pri njem do sept. meseca, naj bodo tako prijazni ter naj zopet početkom septembra prineso k njemu naročnino do konca leta, tako da bo v redu. Kdor pa hoče sam direktno poslati, tudi lahko pošlje.

Nekaj odgovora. Naj zvedo cenjeni čitatelji, kako zna lagati F. Čebulj. Mi smo poročali o vdovi

M. Pušavec, ki je umrla v največji revščini in siromaštvu. Pisali smo čisto resnico, namreč ves čas boleznin ni dobila od klerikalcev niti vinarja podpore, dasiravno je njen mož znosil precej kronic v klerikalno strokovno društvo. To, kar smo pisali, še enkrat potrjujemo, ker je vse gola istina. Čebulj se pa upa našo pobijati resnico, in se — hinavec — še predrzne podpisati pod svojo laž. Ali ni to sramota? In ta človek je predsednik klerikalnega političnega in odbornik strokovnega in katoliškega društva. Ta človek kliče sedaj mrtvo vdovo za pričo, češ, naj pove, kdo jo je spravil v nesrečo. Tisti, ki so jo spravili v nesrečo, niso bili naši organizirani člani, pač pa katoliško vzgojeni hribovski hlapci. Drugega ne moremo reči, kakor sram naj bo vsakega, ki laže. Zapomnite si, Čebulj!

Lep shod smo imeli dne 1. avgusta. Sodrug Anton Kristan je poročal o vzrokih, zakaj je državni zbor zaključen. «Naša Moč» pa pravi, ko bi bila prišla Čebulj in župnik na naš shod, bi bila razblinila «Kristusove neslanosti». Mi jim to prav radi verjamemo, ker jim Kristus služi samo za orožje proti socialni demokraciji. Ali ni nič sram vas, ki zasmehujete Kristusa. More li še kdo verjeti ljudem, ki se norčujejo iz Krista?!

Kako našli klerikalci varajo javno mnenje. Gostinčar je imel shod v katoliškem domu. Vpil in rotil je, da bi bil kmalu pljuča vrgel med poslušalce. Backi so pa dremali in kimali, nekateri so celo godrnjali. Ker ni bil svest zaupnice poslancem, ali bodo, ali ne bodo glasovali za, mu je priskočil še na pomoč F. Čebulj, rekoč: kdor je za zaupnico, naj obsedi, kdor je pa proti, naj pa vstane. In dremajoči backi so res obsedeli. Taka je toraj tista hvalisanost, ki jo prinaša Gostinčarjeva cunja. Ni čudno, ko jih je Krek nekoč ozmerjal s političnimi mutci, kar je gotova resnica, da so.

Gerent Čebulj dela nočni nemir, razsaja in psuje ljudi po gostilnah. Zadnje čase je postal ves diyji. Vsiljuje se na veselice in tam razlaga svoj klerikalizem. Ljudje pravijo: bléde se mu. Ob prihodu skupščinarjev družbe sv. Cirila in Metoda na Jesenice ga pa ni bilo; peljal se je v Kamnik, rekoč, da so zanj skupščinarji premalo inteligentni. Bomo li še dolgo imeli takega človeka za gerenta, ki dela Jesenicam le sramoto?

Kaj dela policija na Jesenicah, ki je pod komando gerenta Čebulja? Ali nič ne vidi, kako mladina igra vsak večer prepovedane igre za

denar. Tatvine se vrše vedno gostejše. Kar je pa še najhujše, je to, da vse noči ni miru pred pijanimi razgrajaci. Najhujše je na Savi. Skoro vsako noč je kdo pretepen. Ljudje se oborožujejo z revolverji. V nedeljo večer so s kamni napadli nekoga gospoda z Javornika. Naj vendar že enkrat naredi glavarstvo konec temu neredu na Jesenicah, in naj pošlje gerenta nazaj v domači kraj.

Uganka? Novi župnik Skubic se je dalje časa mudil pri gosp. ravnatelju Trappnu in Lukmanu. Kaj je imel opraviti katoliški župnik z ravnateljem, ki je po veri protestant, po narodnosti Nemeč in po premoženju kapitalist. Kdo ugane?

Kakor smo polzvedeli, vrši se v kratkem na Jesenicah shod slovenskih svobodomislecev. Mi že danes opozarjamo vse resnične prijatelje svobodne misli na ta važni sestanek. Kraj in čas pravočasno naznamo.

Kako visoke strankarske davke morajo plačevati ubogi klerikalni delavci na Jesenicah, kaže sledeče: Kar tri društva imajo vzdrževati, poleg tega pa še plačevati katoliški dom, ki je še ves na «puf». Za katoliško društvo plačujejo 30 vin., za strokovno društvo 1 kreno, za politično društvo 1 krono, za «Našo Moč» 3 K. Ker pa vse to ne zadostuje za razne pridigarje, ki stanejo denar, so pa še žene «zjagali» skupaj, ki plačajo 20 vin. In kaj imajo od vsega tega, nič drugega kot ubogo bolniško podporo 90 vin. in še takrat, kadar kdo oboli, pobirajo s klobukem od svojih že itak izmzganih backov. Šušteršičeva garda jim pa v državnem zboru odreka vsak košček cenejšega kruha, sladkorja in mesa. Ne čudimo se zato, da jih je čimdalje manj. Kajti vsak razsoden delavec mora spoznati to sleparijo, če le ni zabit s plankami.

S Štajerskega.

Rimske Toplice. Dne 27. julija je priplaval po Savinji mrtvo truplo. Ponesrečil se je namreč 13 letni fant Golec, ki se je kopal v Savinji; utonil je. Bil je sin ubogih staršev. Z lastno nevarnostjo je potegnil en železnični delavec truplo na suho, za kar smo mu vsi ljudje hvaležni, kateri še imamo kaj usmiljenja do bližnjega. Ali vse drugače je bilo pri tistih, ki pravijo: «ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe», in kateri so tudi pozabili, ali ga pa še niso slišali, namreč nauk Krista, ki pravi: «mrtve

pokopati, to je delo krščanskega usmiljenja». Delavec je šel potem na občino, da naznani stvar. Ali ubogi delavec je dobil za svoj trud slabo plačilo. Občinski tajnik (in mežnar v Laškem obnem), je dejal delavcu: «No, zakaj si nam pa to storil, sedaj bomo še imeli stroške, raje bi bil pustil, naj bi ga voda naprej nesla»... In kakšen pogreb je bil? Krsta je bila premajhna, da so noge visele iz krste, in krsto so mogli z žico zvezati, da so jo mogli v jamo spraviti; pokopači so se norčevali, da bode fanta zeblo v noge, ker jih ima od zunaj. Pokopačem se je tudi ponesrečilo, da se je krsta obrnila v grobu, nakar je stopil en mož v jamo in je dejal: Tako pa vendar ne smemo pustiti, če je ravno ubogih staršev. Gospod fajmošter pa ni imel počakati toliko časa, da bi mož poravnal krsto, vrgel je prst na krsto, in zgovoril svoj «Memento mori» in adijo, da ne bodo kvarte v gostilni pri pošti mrzle stale. — Tako se godi pri nas.

Hrastnik. V nedeljo, dne 8. t. m. se je vršil v gostilni gospoda Eržena javen ljudski shod z dnevnim redom: «Draginja in zaključenje državnega zbora». Sodrug Čobal je v svojem govoru natančno dokazal, kdo je kriv neznosne draginje ter je ostro ožigosal grdo postopanje slovenskih klerikalcev v državnem zboru. Dokazal je pa tudi, kako potrebna je strokovna organizacija za rudarje, tako z oziroma na politične kot na gospodarske razmere. Shod je bil za hrastniške razmere še precej dobro obiskan.

Hrastnik. Sodrug delavci, agitirajte za svojo bojno organizacijo, ki je Unija rudarjev avstrijskih. Kdor še ni član, naj takoj pristopi. Jasno je, da tam, kjer obstoji dobra organizacija, so tudi plače veliko boljše kakor pri nas v Hrastniku. Rudarji, na delo za svojo lastno korist!

Radeče pri Zidanem mostu. Naš župnik Hirsche hoče biti pri nas absoluten vladar. V občini je njegova in pa g. Homana beseda odločilna. Ostali le kimajo. Sreča za nas bi bila, če bi se g. Hirsche preselil v kako drugo faro, pri nas ga imamo radi njegovega paševanja čisto zadosti. G. Hirsche pobira denar in vino — seve vse za cerkev. Zmeraj se zida kakšna cerkev... Je že tako — vsi vzdihujemo: reši nas Bog Hirscheja in vseh podobnih nadlog.

Zidani most. Večkrat smo že razmišljali, ali ne bi kazalo ustanoviti konsumnega društva v Zidanem mostu? Toliko delavcev nas je — zakaj ne bi začeli sebi gospodariti. Mogoče bi šlo s kako

podružnico iz Hrastnika ali iz Trbovelj. Dobro bi bilo, če se sodrug i začno pečati s to mislijo. Sedanja oba je pač taka, da nas sili v samoobrambo! Sodrug i — na delo!

Trbovlje. Ponesrečil se je v Trbovljah rudar Valentin Pusnik. Vsled padca pri delu si je zlomil obe nogi ter so ga prepeljali v Ljubljano v deželno bolnišnico.

Iz Zagorja.

Občinske volitve v Zagorju razveljavljene. Iz zanesljivega vira smo dobili obvestilo, da je deželna vlada na pritožbo zagorskih klerikalcev in liberalcev občinske volitve razveljavila. Socialno-demokratski stranki ta pripomoček, ki ga daje deželna vlada klerikalcem, ne bo škodoval; a to je zopet dokaz, da se klerikalni stranki na Kranjskem povsod ustreže. Za razveljavljenje volitev je bil edini vzrok, da so zmagali socialni demokratje. S tem, ko obveščamo sodruga v Zagorju, jim kličemo: «Na delo, sodrug i, zmaga mora biti, če bomo resno nastopili, naša!»

Zagorje ob Savi. Sokolski dom je dozidan, že vihrajo zastave z dograjenega poslopja. Privoščimo Sokolom vse najboljše, ker gotovo nismo sovražniki društva, dokler ne uganja političnih otročarij, na katere jih v Zagorju večkrat zapelje kak narodni voditelj. Raznaša pa se po Zagorju nekaj, česar sami radi ne verjamemo. Radi tega si dovolimo vprašati gospode, če je stvar resnična. Gospod Mihelčič je pripovedoval, da so bili Sokoli pri njem, da bi jim posodil denarja. Gosp. Mihelčič pa, ker je Nemeč, jim je baje dejal, da se denar dobi, ali vknjižen mora biti na prvem mestu in na sokolskem domu morajo napraviti nemški napis. Ne omenjamo to radi tega, da bi se čudili, ker so se obrnili po denar k človeku, ki ga ima, če je prav Nemeč. Čudimo se le, ker so prodajali svojo bahavost celo leto, pripovedujoč, da letе tisočaki s Češkega, Moravskega in iz drugih slovanskih krajev, obenem pa, da so podarili material za stavbo zagorski narodojaki, tako da bo stavba, ko bo dođelana, popolnoma plačana. Sedaj pa hodijo k svojemu največjemu sovražniku beračiti? To je zanimivo, zato naj pa vendar pojasnijo stvar v «Slovenskem Narodu», v katerem vsak teden po parkrat napadajo socialne demokrate in privatne osebe.

Iz ljubljanske okolice.

Spodnja Šiška. V torek, 27. m. m. je okrajna organizacija za ljubljansko okolico priredila v Šiški na Vodnikovem trgu ljudski shod z dnevnim redom: Splošna draginja in zaključitev državnega zbora. Dasi na delavnik, je imel shod vendar lepo udeležbo; ves prostorni vrt je bil poln. V predsedništvo sta bila izvoljena sodruga Vdovič in Bezjak. Poročal pa je sodrug Etbin Kristan, ki je v obširnem govoru podal pregled političnih dogodkov od rekonstrukcije Bienertovega kabineta dalje. S svojo ostro kritiko je enako zadel klerikalne obstrukcioniste kakor Bienertove nerodnosti. Pokazal je, s kakšnimi hinavščinami izkušajo klerikalci zakriti svoj polom ter konstruirati iz njega še celo nekako zmago. Če je bil v tej kampanji kdo tepen, je to v prvi vrsti ljudstvo, ki mora z dragim življenjem in pomanjkanjem, plačevati osebne ambicije gospoda Šuštersiča. Shod je burno odobral govornikovo izvajanje in ker se nihče več ni oglasil za besedo, je predsednik zaključil zborovanje ob 10. uri zvečer.

Moste. Volitve v občinski odbor so razveljavljene, češ, da niso volile podobčine. No, no — stavimo en vinar za 100 cekinov, da bi ne bile volitve razveljavljene, če bi bili izvoljeni klerikalci v občinski odbor. No, pa bomo videli: kako bo v prihodnje. — V naši občini je res veliko dela še storiti v prid občanarjev. Dolžnost obč. odbora bo stremeti za zboljšanjem zlasti žalostnih šolskih razmer. Pa — v času volilne borbe počiva tako vsako delo. Zato je škoda, da so volitve razveljavljene, kajti zopet bo par mesecev počivalo vsako delo v prid občine.

Zelena jama. Vsem konsumentom Zelene jame priporočamo, naj se vpišejo za člana «Konsumnega društva za Ljubljano in okolico». V prodajalno Vodmat (Bohoričeve ul.) imajo blizu. S postrežbo bodo v vsakem oziru zadovoljni.

Z Glinc. 22. avgusta bo na Glincah lep dan. Združene strokovne organizacije iz Ljubljane prirede lepo veselico pod naslovom «Ljudski prater». Upamo, da bo udeležba obilna, kajti tudi delavci se smemo enkrat pošteno veseliti. Prostori za «Ljudski prater» so res dobro izbrani; gotovo bo vsakdo, ki ga obišče, zadovoljen. — Naša prodajalna «Kons. društva za Ljubljano in okolico» znamenito prospeva kljub strastni klerikalni agitaciji, ki že sempatam presega vse meje. Naši delavci

seveda ne bodo sedli nobenim zlobnim govoricam klerikalnih agitatorjev na lep, temveč jih bodo zavrnil in zavračali prav povsod, ker so se vsi prepričali, da je naše delo pravo in zdravo. — Vsi v naše organizacije!

Iz Šiške. Kosler redivivus! «Kdor bo pil še Koslerjevo dragonsko pivo, ta bo izdajalec slov. naroda» — tako so vpili po 20. septembru narodnjakarski gospodje. Sedaj pa beremo v časopisih, da bodo prenehale pivo variti tako Aurova, kakor mengiška in vrhniška pivovarna — vsi stroji se prepeljejo v dragonsko Koslerjevo... Slovenskega narodnega piva ne bo več — vsi Slovenci bomo postali izdajalci, če bomo pili Koslerjevo pivo... Hm, hm... Narodnjakarji so se res zopet pokazali v pravi luči! Pa jim naj kdo še verjame. Oberslovenec dr. Oražen, imenovan krvava manšeta, je svojo slovensko pivovarno prodal Nemcem... Narodnjaki, ki vam bije v srcu slovenske srce, pokoncu, v boj proti takemu sovražniku naše lepe domovine... Jerum, jerum — kaj bo, kaj bo?!

Iz Vodmata. Zadnji čas je bilo pri nas precej hrupa. Celo dva shoda sta se yršila, kar je v našem delu ljubljanskega mesta precej redka stvar. Oba pa sta se pečala s «Konsumnim društvom za Ljubljano in okolico», oziroma z vodmatsko prodajalno tega našega prekornega društva. Nekaj elementov (napačno poučenih od nekega odpuščenega uslužbenca) kritizira vse in vse, nič jim ni povšeč, vsaka stvar je za nje drugačija, nego je v resnici i. t. d. Na obeh shodih pa so se tudi ti elementi prepričali, da dela upravni odbor, kar more. Čudežev pa tudi ta ne more delati. Upati pa je sedaj, da se bodo konsumentje Vodmata še bolj oprijeli «Konsumnega društva za Ljubljano in okolico», tako da se bo promet še vedno bolj večal. — Na delo zato, komur je mar naš napredek. Proč z vsemi, ki so društvu nasprotni in ki intrigirajo, ne da bi mogli sploh komu dokazati najmanjše napake.

Glince pri Ljubljani. Naši klerikalci so silno domišljivi. Menda se jim je nekaj sanjalo, pa mislijo, da so Glince klerikalne. Tako bi se moralo soditi po trapastem dopisu, ki ga je imel v soboto «Slovenec». Dopisnika seveda poznamo. Svetujemo pa žegnanemu mazaču, naj bo malo skromnejši in previdnejši. Vzroka ima zato dovolj. Saj nas razume! Če je, žal, tudi pri nas še nekaj ubogih na duhu, ki se dajo zlorabljeni za njegove terciarske priredbe, si pa vendar ne sme

domišljati, da leže kar cele Glince pred njim v prahu na trebuhu. Svetovali bi mu pred vsem, naj pusti politiko pri miru. Kdor se hoče baviti z njo, mora kaj znati; kdor je tak nevednež kakor dopisun, naj pa ne nosi svoje duševne ubožnosti na solnce. Pa kaj čeka zopet o veri? Kaj misli, da se ne pozna njegovo jezuitarstvo? Kaj se je na glinškem shodu govorilo o veri? Ali je meso in moka vera? Seveda če stoji sveti mazač na stališču, da je, potem se marsikaj razume. Pa še nekaj. Blagoslovljeni kristjan žuga v svojem, po rokovnjaštvu dišečem dopisu; pravi, če bi bili njegovi backi vedeli za shod, da bi ga bili prišli razbit. Najprej mu torej povemo, da se ne bojimo ne njega, ne njegove vojske. Drugič mu podčrtamo, da se strahopetno laže; shod je bil po Glincah splošno znan, če slučajno dopisun sam ni vedel, da bo, pa tudi ni škode. Da bi le vedno vedel za svoje opravke! Tretjič si bomo pa zapomnili njegovo krščanstvo. Shode razbijat, to bi mu dišalo, potem pa vrteti z očmi pa sladko čenčariti o krščanski ljubezni do bližnjega, kajne? Pa se motiš! Zapiši si za ušesa, da te spoznamo, pa bodi v bodoče bolj previden in ne kaži tako javno, kako kosmata ti je dušica. Sicer ti bo še žal.

Pozor!

Kdor želi imeti dobro uro, naj jo zahteva z znamko „Union“ ker te ure so najbolj trpežne in natančne, 4 dobe se pri:

19—11

Fr. Čuden
 urar in trgovec v Ljubljani
 delničar in zastopnik švicarskih
 tovarn „Union“ v Bielju in
 Genovi.

Ceniki zastonj in poštnine prosto.

Zagrebska tovarna, tvrdke Henrik Francka sinov, v vsakem oziru novodobno urejena,

izdeluje svoje proizvode izključno le iz najboljših sirovin.

V Vaš prid bode, bodele li pri nakupovanju dajali prednost temu izvrstnemu proizvodu pravemu: Franckovem: kavnem dodatku z mlinskem, iz zagrebske tovarne.

TOVARNSKA ZNAMKA

Svoji k svojim!

Vsem delavcem in delavkam občine Moste in drugod se priporočam za vsa dela, ki spadajo v čevljarstvo stroko. Vsak bo pri meni prav izborno postrežen; delam solidno in po zmerni ceni.

Franco Pipan
 čevljarški mojster

Moste pri Ljubljani.

Delavci! Čitatelji!

Podprajte tvrdke,
 ki se priporočajo

v „Napreju“.

Preklic.

Podpisani preklicujem in obžalujem tem potom vse žaljive besede, ki sem jih govoril o tudarjevi ženi Mariji Vončina in se jej zahvaljujem, da je opustila sodnijsko postopanje proti meni, ker on jej nič slabega in nepoštenega ne vem.

V IDRILI, dne 6. avgusta 1909.

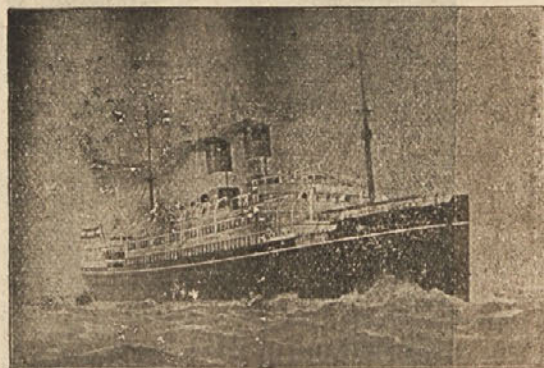
Jožef Bedenk.

Austro - Amerikana :**TRST**New - York
New - Orleans
Buenos Ayres
Argentiniya
Rio di Janeiro.

Vozne liste za potnike in izseljence prodaja:

SIMON KMETETZ

Ljubljana, Kolodvorske ulice 26.

**Najnovejši in najhitrejši brzoparnik
Martha Washington**
24-9 vozl čez Ocean samo 6 dni.**Kašelj.**Kdor trpi na kašlju, rabi naj povsod preizkušeno
olajševajoče in zelo okusne**Kaiserjeve prsne karamele.**5120 notarsko overovljenih spričeval kaže uspehe
pri kašlju, hripavosti, kataru in zažlemanosti.Paketi po 20 in 40 vin. — Pravi so le z znamko:
«Tri jelke». — Zaloga pri**Danielu Pircu, lekarnarju v Idriji.****10 zapovedi za zdravje** ²⁴⁻¹⁸

:: lično tiskane, vpošlje poštne prosto in zastonj ::

lekarnar Trnkoczy v Ljubljani.

Dobijo se tudi osebno v njegovi lekarni.

Iščeta se

dva vajenca

ki bi se hotela učiti

== pekovske obrti. ==Predpogoj poštenost. Idrijčani naj se oglase pri
g. Fani Zudermann v Idriji, kje se na-
tančneje izve. Drugi naj pa povprašajo pri ured-
ništvu „Napreja“.

2-2

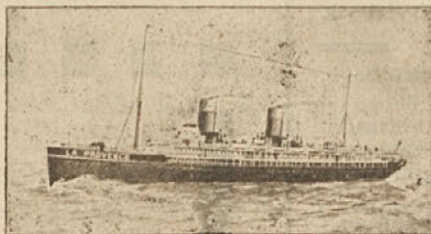
: Restavracija „pri Levu“ :

Marija Terezija cesta šte. 16

se priporoča.

6-6

Beti Kos, restavratorka.

Samo 6 dni!**Ed. Šmarda**

12-12

potovalna pisarna

v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 18.

**Francoska linija Havre-
New - York samo 6 dni!**

Najnižje cene.

Največji izbor.

Skrbno izdelovanje

Preobleke. Popravila

L. MIKUSCH.

• tovarna dežnikov, •
• Ljubljana, Mestni trg 15. •

Proda se

hiša v Idriji pod gorami. Vpraša se v «Občnem konsumnem društvu» v Idriji.

Krasne pomladanske novosti

priporoča 24—11

prva in edina slovenska modna trgovina za gospode

Engelbert Skušek

LJUBLJANA

Mestni trg štev. 19.

I. TERDAN, Ljubljana

Križevniške ulice štev. 12

sobni in napisni slikar, pleskar in likar

se najuljudneje priporoča. 12—11

ANTON BAJEC * umetni in trgovski vrtnar

v Ljubljani :: Pod trančo 24—17

:: Cvetlični salon; izdeluje šopke, vence s trakovi. ::

Vrtnarija na Karlovski c. 2. - Zunanja naročila točna.

: TELEGRAM! :

Podpisani si dovoljujem slavnemu p. n. občinstvu
uljudno naznaniti, da sem prevzel od gospoda
Josipa Šepetavca v Idriji

trgovino z mešanim blagom

t. j. špecerijski, železninski, galanterijski oddelek in trgovino z
deželnimi pridelki

ter bodem isto in sicer še v večjem obsegu,
kot je bila doslej, nadalje vodil.

Ker upam, da mi bo mogoče slav. občinstvu
kar najbolj ugodno postreči, se zato naj-
topleje priporočam za mnogobrojni obisk
s spoštovanjem

4—2

Fran Demšar.